

Гаріна Ю.В.
*Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Миколаївський національний аграрний університет
м.Миколаїв, Україна*

ЕКОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Досліджено екологічні пріоритети у розвитку суспільства. Обґрунтовано, що основні пріоритети у збереженні якості довкілля й раціонального природокористування повинні ґрунтуватися на глобальній стратегічній меті, збереження національного багатства країни для майбутніх поколінь.

***Ключові слова:** охорона довкілля, екологічні пріоритети, екологічне законодавство, природокористування.*

Глобалізаційні зміни спонукали до посилення негативних тенденцій в усіх екосистемах світу. Природно-ресурсний потенціал територій світу змінюється у напрямку зниження якісних його критеріїв [1].

Існуючі екологічні проблеми мають вплив регіональних особливостей територій, що пов'язано із природно-кліматичними особливостями й природно-ресурсним забезпеченням територій, як з кількісної, так і з якісної точок зору. Екологічна ситуація окремої території залежить від концентрації виробництв, у тому числі небезпечних, технологічного оснащення й дотримання норм у використанні природних ресурсів, у тому числі природних копалин. Зростаюче навантаження на довкілля засвідчує існуючі порушення норм екологічного законодавства й потребує вирішення питання через запровадження відповідних заходів з раціонального природокористування. Основні пріоритети у збереженні якості довкілля й раціонального природокористування повинні ґрунтуватися на глобальній стратегічній меті — зберегти національне багатство країни для майбутніх поколінь. Загострення екологічних проблем у регіонах країни спонукає до активізації заходів з раціонального природокористування, у тому числі у контексті наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля [2].

З метою врегулювання правових засад збереження довкілля відбувається процес адаптації законодавства до норм європейського й міжнародного права.

Так, національна стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля ґрунтується на положеннях статті 363 Глави 6 "Навколишнє середовище" і додатку до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і державами-членами Угоди, і має на меті забезпечити ефективне виконання Україною зазначених вимог Угоди. Стратегія охоплює увесь спектр органів, підприємства, установ та організацій, які залучені до процесу виконання зобов'язань на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях [3].

Стратегію розроблено за методом ієрархічного планування, що складається з трьох рівнів: найвищий рівень — загальний напрям "Навколишнє середовище"; сектори — управління довкіллям та інтеграція екологічної

політики у інші галузеві політики; якість атмосферного повітря; управління відходами та ресурсами; якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище; охорона природи; промислове забруднення та техногенні загрози; зміна клімату та захист озонового шару; генетично-модифіковані організми; окремі джерела права ЄС, наведені у додатку до Угоди про асоціацію. Питання, які порушено у Стратегії, мають наскрізний характер та є спільними для усіх елементів другого і третього рівнів. Застосовано комбінований підхід ієрархічного планування, який передбачає передачу планових орієнтирів у урахуванням закріплених стратегічних завдань на плановий період (згори—вниз), на основі яких у зворотному порядку розроблено плани апроксимації до окремих джерел права ЄС і стратегії апроксимації за секторами, що на завершальному етапі сформовано у загальну Стратегію за напрямом. Визначено зобов'язання за кожним окремим джерелом права ЄС, встановлюються перспективні контрольні терміни імплементації [3].

Метою наближення (апроксимації) законодавства є приведення його у повну відповідність до вимог права ЄС. Цей процес є постійним й відбувається як в асоційованих державах, так і державах, які є кандидатами на вступ до ЄС, державах — членах ЄС. Відповідно до загальноєвропейських підходів процес наближення (апроксимації) організовано у три стадії: транспозиція, імплементація, забезпечення дотримання (повне впровадження або технічна імплементація).

Процес наближення (апроксимації) потребує залучення фінансових, людських й просторових ресурсів (часу), особливо на процес практичного запровадження обумовлених зобов'язань. Враховуючи стрімке погіршення екологічної ситуації у більшості регіонів держави вагомість практичного запровадження умов Угоди й реалізації Стратегії є не лише вимогою загальноєвропейського підходу, а й вимушеною необхідністю, що підтверджують проведені дослідження основних показників раціонального природокористування та якості довкілля регіонів держави [2].

Основні пріоритети у збереженні якості довкілля й раціонального природокористування повинні ґрунтуватися на глобальній стратегічній меті — зберегти національне багатство країни для майбутніх поколінь. Загострення екологічних проблем у регіонах країни спонукає до активізації заходів з раціонального природокористування, у тому числі у контексті наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля.

Список використаних джерел:

1. Природно-ресурсна основа розвитку аграрного сектора: теоретичні і практичні аспекти : [монографія] / О.М. Вишневська, Н.В. Бобровська. — Миколаїв: ФОП Швець В.Д., 2015. — 180 с.
2. Вишневська О.М. Апроксимація міжнародного законодавства у збереженні і відновленні навколишнього середовища / О.М. Вишневська, Н.В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — 2015. — Вип. 4. — С. 20-29.
3. Національна Стратегія наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у сфері охорони здоров'я. — Київ — 2015. — 112 с.
4. Вишневська О.М. Розвиток економіки галузі на біоекономічних засадах: теоретичні і практичні аспекти [монографія] / О.М. Вишневська, О.А. Літвак, С.М. Літвак. Миколаїв: ФОН Швець В.Д., 2016. — 242 с.
5. Вишневська О.М. Пріоритети раціонального природокористування регіонів країни / О.М. Вишневська, Волошина В.В., Гаріна Ю.В., Вишневська А.С. // Modern Economics, № 4 (2017). [Електронне наукове видання з економічних наук].— С. 14—22

Yu. Garin. Environmental priorities in the development of society.

Summary

Environmental priorities in the development of society are investigated. It is substantiated that the main priorities in preserving the environmental quality and rational nature use should be based on the global strategic goal, preservation of the national wealth of the country for future generations.

Key words: *environmental protection, ecological priorities, ecological legislation, nature use.*

*Науковий керівник: Вишнеvsька О.М., доктор економічних наук,
професор, декан обліково-фінансового факультету
Миколаївського національного аграрного університету,
м. Миколаїв, Україна*

Забегловська О.В.

*Магістр факультет менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
Zab_96@gmail.com*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

У даній роботі розглянуто систему органів управління екологією України та визначено основні напрямки забезпечення екологізації розвитку її регіональних систем. Обґрунтовано, що актуальними залишаються питання теорії і практики формування еколого-орієнтованої системи господарювання на рівні конкретного регіону, забезпечення екологічно стійкого розвитку регіонів економіки України.

Ключові слова: *екологізація, регіон, економічна система, державне управління.*

Соціально-економічний розвиток регіонів України неможливо здійснити без впровадження заходів, зорієнтованих на застосування стратегії сталого розвитку, підвищення екологічної свідомості у державі і суспільстві, екологізацію політичної сфери та галузей економіки тощо. Загальновідомим є факт, що будь-який розвиток має на меті створення системи, яка була б оптимальною для сучасних умов, відповідала б потребам сьогодення. Вагомим протиріччям на шляху реалізації принципів екологізації регіонального розвитку є неузгодження напрямів секторальної моделі «зеленої» економіки з існуючими пріоритетами регіональної політики.

Врахування майбутнього впливу на довкілля на етапі планування політик, планів і програм розвитку регіонів не є законодавчо обов'язковим в Україні на відміну від законодавства ЄС. Природоохоронні аспекти не набули широкого відображення в галузевих економічних політиках. Запровадження новітніх екологічно чистих технологій та поширення найкращого досвіду є дуже повільними. Лише протягом останніх трьох років в умовах підвищення ціни на газ вживаються заходи, спрямовані на розвиток джерел відновлюваної та альтернативної енергетики [1].

Варто відмітити, що екологічна система регіону є базовою для забезпечення сталого розвитку інших систем – економічної та соціальної [2, с. 86-88]. Незважаючи на органічну єдність регіональних економічної та